

DECIZIE

30 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Macovei Ion,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Malic Svetlana împotriva lui Iurie Tanasiuc, Viorica Tanasiuc, Macovei Ion privind încasarea datoriei, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020 prin care s-a respins cererea lui Macovei Ion privind repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cerere de apel declarată de Macovei Ion, ca fiind depusă cu omiterea termenului de declararea a apelului,

c o n s t a ț ă :

La 07 iunie 2012, Svetlana Malic s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Tanasiuc, Viorica Tanasiuc și Ion Macovei solicitând încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica din 30 ianuarie 2013, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Tanasiuc Iurie, Tanasiuc Viorica și Macovei Ion în beneficiul lui Malic Svetlana, datoria în mărime de 35000 euro, calculată în lei conform cursului de referință stabilit de părți, ce constituie 16,77 lei pentru 1 (un) euro, echivalând cu 586960 lei, cheltuielilor de judecată, dobânzii de întârziere în mărime de 52735 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Tanasiuc Iurie, Tanasiuc Viorica și Macovei Ion în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 17608,5 (șaptesprezece mii șase sute opt întreg și 5/10) lei moldovenești.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 august 2020, Macovei Ion, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Botanica din 30 ianuarie 2013, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020 s-a respins cererea lui Macovei Ion privind repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă cu omiterea termenului de declararea a apelului.

La 05 noiembrie 2020, Macovei Ion a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău 05 noiembrie 2020 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare a indicat că, examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în lipsa sa, nefiind citat legal.

Recurentul consideră că, procedura de citare în cadrul instanței de fond nu a fost respectată, iar ca urmare nu au cunoscut despre examinarea cauzei.

Despre hotărârea Judecătoria Botanica din 30 ianuarie 2013, a cunoscut la 21 august 2020 de la executorul judecătoresc Chiosa Anatolie, iar constatările instanței de apel precum că, a fost citat legal sunt eronate.

Astfel, prin restituirea cererii de apel, instanța de apel a încălcat dreptul la apărarea a apelanților și a îngrădit accesul la justiție, neavând posibilitatea de a participa la judecarea cauzei, de a prezenta probe și de a-și apăra interesele.

La 23 decembrie 2020, Macovei Ion a depus o cerere de recurs concretizată, menționând că, instanța de apel nu a remis spre examinare Curții Supreme de Justiție cererea de strămutare a cauzei, ceea ce denotă o lipsa de imparțialitate.

La fel, și respingerea cererii de recuzarea înaintată față de judecători recuzați, a fost examinată pripit și eronat a conchis că nu există temei de recuzare a judecătorilor. Astfel, recurentul susține că nu a avut parte de o justiție corectă și i-au fost încălcat drepturile sale procesuale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 05 noiembrie 2020.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 10 noiembrie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Din examinarea actelor anexate la dosar, Colegiul reține următoarea situație de fapt.

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 30 ianuarie 2013.

La pronunțarea dispozitivului pârâții Tanasiuc Iurie, Tanasiuc Viorica și Macovei Ion nu au fost prezenți.

La 25 august 2020, Macovei Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 30 ianuarie 2013.

Art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) reglementează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Recurentul Macovei Ion, declarând apel la 25 august 2020, a solicitat repunerea în termenul de atac, relatând că termenul a fost omis deoarece dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa acestuia, instanța de fond nu l-a citat legal, iar despre hotărârea instanței a aflat la 21 august 2020, de la executorul judecătoresc Chiosa Anatolie.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului de repunere în termen, precum că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în fond, or, din materialele dosarului se reține că recurentul a primit titlu executoriu, la 16 iulie 2013, (f.d.135).

Astfel, recurentul nu poate pretinde că nu a luat cunoștință de hotărârea instanței de fond.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele date, argumentul recurentului precum că nu a cunoscut până la 21 august 2020 despre hotărârea instanței de fond, este neîntemeiat și combătut de materialele dosarului.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85).

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Prin urmare, decăderea este o sancțiune legala de respectarea termenelor de procedura, rațiunea și importanta decăderii fiind determinata tocmai de imperativul stabilirii unor termene imperative de natura a disciplina activitatea procesuală

Dispozițiile art. 116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Deci, norma menționată reglementează o repunere în termen în condiții restrictive, când partea dovedește ca a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei, să acționeze înăuntrul termenului prevăzut de lege, în speță înăuntrul termenului de 30 zile care curge de la data 17 iulie 2013.

Astfel, repunere în termen, urma să fie analizată în situația în care în cauză s-ar dovedit o împrejurare mai presus de voința părții, dar care nu ar fi fost invocată în termenul de 30 zile prevăzut de textul legal.

Termenul de 30 zile în care Macovei Ion putea formula apelul este un termen de decădere a cărui nerespectare determină pierderea de către partea interesată a dreptului de a mai contesta soluția pronunțată.

Fiind un termen procedural, este supus dispozițiilor legale de drept comun aplicabile în lipsa unor prevederi exprese contrare.

Existenta unei împrejurări mai presus de voința părții nu constituie singura condiție necesară pentru a acorda beneficiul repunerii în termen, fiind necesar ca împrejurarea mai presus de voința părții să intervină înăuntrul termenului legal.

La caz, recurentul nu a demonstrat nici o împrejurare serioasă care l-ar fi împiedicat să exercite calea de atac în termen, iar omiterea declarării apelului în termen din culpa părții, în consecință este o sancțiune, determinată de neglijența în îndeplinirea obligațiilor procesuale.

Astfel, dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit pct. 51 -52).

Din analiza înscrisurilor existente la dosar se reține că hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 30 ianuarie 2013, a fost comunicată lui Macovei Ion la 13 iulie 2013, însă apel împotriva hotărârii a formulat abia la 25 august 2020, adică, peste aproximativ 7 ani.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În concluzie, Colegiul constată că instanța de apel a pronunțat o încheiere legală și temeinică, făcând o aplicare corectă a dispozițiilor art.369 alin.1) din Codul de procedură civilă și a art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020 este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Macovei Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Malic Svetlana împotriva lui Iurie Tanasiuc, Viorica Tanasiuc, Macovei Ion privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat